

MR. J (JOOST) HAEST is advocaat/partner bij Severijn Hulshof
Advocaten in Den Haag. Zijn vakgebieden: Bouwrecht, Aanstelingsrecht
en Vastgoed.

Clusteren

In een recente aanbesteding van het UWV werden acht totaal verschillende opdrachten als één geheel aangeboden, te weten schoonmaak, restauratieve voorzieningen, reststoffenmanagement, groenvoorziening, warme en koude drankenvoorziening, beveiligingsdiensten, klein facilitair onderhoud en BHV-middelen. Ik zie dergelijke clustering van verschillende opdrachten heel regelmatig voorbijkomen.

De meest treffende was een aanbesteding van Eindhoven Airport begin dit jaar. Daar werd in één aanbesteding aanbesteed: het schoonhouden van terminals, bagagehallen, kantoren en buitenterrein, glasbewassing en gevelreiniging, leveren sanitaire middelen, groenvoorziening, bouwkundige en installatietechnische reinigingswerkzaamheden en ongediertebestrijding. Bij beide aanbestedingen zou je toch zeggen dat sprake is van ongeoorloofd clusteren van opdrachten. Er is immers sprake van ongelijksoortige opdrachten met geen of zeer beperkte samenhang. Door deze samenvoegingen worden dusdanig grote opdrachten in de markt gezet met een dermate breed profiel, dat het voor het mkb-bedrijven simpelweg niet mogelijk is om (zelfstandig) deel te nemen aan deze aanbestedingsprocedures. In artikel 1.5 van de Aanbestedingswet 2012 is uitdrukkelijk bepaald dat opdrachten niet onnodig samengevoegd mogen worden. En in de Memorie van Toelichting bij de Aanbestedingswet is nota bene als voorbeeld van onlogische clustering genoemd een opdracht tot schoonmaak, schilderwerk en groenvoorziening, omdat dit deels verschillende markten zijn. Bovendien is de aanbestedende dienst in beginsel gehouden de opdracht in percelen op te delen op grond van artikel 1.5 lid 3 Aw 2012. Deze bepalingen zijn door de wetgever opgenomen om een betere toegang tot overheidsopdrachten voor het mkb te realiseren. Bij de aanbesteding van het UWV kwam het daadwerkelijk tot een kort geding procedure (Rechtbank Amsterdam, 4 mei 106, ECLI:NL:RBAMS:2016:2737). Het UWV stelde dat er toch een bepaalde mate van samenhang bestaat omdat het om een combinatie van facilitaire diensten gaat waarbij, rekening houdend met een trend van integrale facilitaire dienstverlening, capaciteit multidisciplinair kan worden ingezet. Deze uitleg zie ik steeds meer. Veelal in combinatie met termen als 'ontzorgen' en 'centrale aansturing'. Ook heeft UWV uitgelegd dat met het clusteren bepaalde gestelde doelen van het UWV worden bereikt zoals kostenbesparing en kwaliteitswaarborging. Per saldo vond de Voorzieningenrechter de uitleg van het UWV over met name de integrale facilitaire dienstverlening niet onlogisch en oordeelde dat de clustering was toegestaan. Voor mkb-bedrijven is deze uitspraak en het voortduren van clusteren een hard gelag. De hoop is nu (onder meer) gevestigd op de nieuwe mkb-vriendelijke Europese aanbestedingsrichtlijnen waarin (eveneens) is opgenomen het aansporen van aanbestedende diensten om opdrachten in percelen te splitsen.